

Вважаємо, що оптимальним для підсумкового оцінювання знань студентів з дисципліни «Управління фінансовою санацією підприємств» є застосування білетів, які містять: 3 теоретичних питання, 2 задачі (вирішення однієї з яких потребує використання практичного матеріалу — форм звітності тощо) та 1 тестове завдання, що складається з 4 простих та одного складного тесту. Досвід використання одного такого тестового завдання себе цілком виправдовує і свідчить про доцільність включення його до білету з 6 завдань. Порядком не визначено кількість часу, що відводиться на проведення підсумкового контролю у формі іспиту. Проведення іспитів з дисципліни свідчить про достатність для успішного складання іспиту 1,5 астрономічних годин (однієї пари).

Л. М. Петренко,
асистент кафедри інформатики

ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Прогресивний напрям гуманізації сучасних суспільних відносин передбачає створення максимально сприятливих умов для розкриття й розвитку здібностей, що знаходить своє вираження у особистісно зорієнтованому підході до навчального процесу. Самостійна робота студента є однією з найважливіших складових будь-якого учбового процесу, що дозволяє сформувати навички, вміння, знання, а також забезпечити засвоєння студентом прийомів пізнавальної діяльності, розвинути інтерес до творчої роботи. Усе це в кінцевому результаті надає змогу виробити здібності до вирішення науково ємних задач підвищеної складності. Тому організація й планування роботи студента самостійно є однією з важливих завдань вищої школи.

Навчання — це не лише озброєння студентів системою знань, навичок і вмінь, а й розвиток їх індивідуальних здібностей, особистісних якостей. Засоби, через які реалізовується ця мета — виявлення і на цій основі побудова суб'єктивного досвіду студента, його цілеспрямованого зростання в процесі навчання. У французькій і англійській педагогічній літературі зустрічаємо термін «індивідуальна робота», французькі науковці користуються терміном «вільна діяльність», що також впливає з інтересів та ініціативи самих студентів. У США введено термін «незалежне навчання», що означає таке навчання, при якому студентам роздаються програми, але залишають відносно свободу вибору

матеріалів і способів засвоєння. Для такого навчання характерна відсутність постійного контролю з боку викладача. Незалежному навчанню протиставляється «індивідуально призначене навчання», що здійснюється під керівництвом.

Динамічний розвиток науки й техніки сьогодні змушує обирати темпи навчання пошукового характеру, що призводить до зростання ролі самостійної діяльності студентів. Для ефективної реалізації такого виду робіт необхідним є забезпечення виконання цілого ряду умов: розуміння студентом необхідності самостійної роботи; правильно організована самостійна робота студента; забезпечення методичною літературою; контроль за виконанням різноманітних самостійних завдань.

Для успішної реалізації такого виду діяльності необхідною є розробка методики самостійної роботи студента з певного курсу в залежності від відведеного бюджету часу. Кожен студент отримує персональні завдання, в яких вказані строки звітності, необхідна для засвоєння література, критерії оцінювання. Можливий також перехід на електронний варіант таких завдань. Використання сучасних засобів комп'ютерної техніки та потужних програмних продуктів дозволить суттєво змінити сам процес контролю знань.

При цьому один і той самий вид роботи може вимагати від студентів різного рівня самостійності. Контроль за виконанням самостійної роботи повинен здійснюватись в декілька етапів і включати наступні види: (рис. 1):

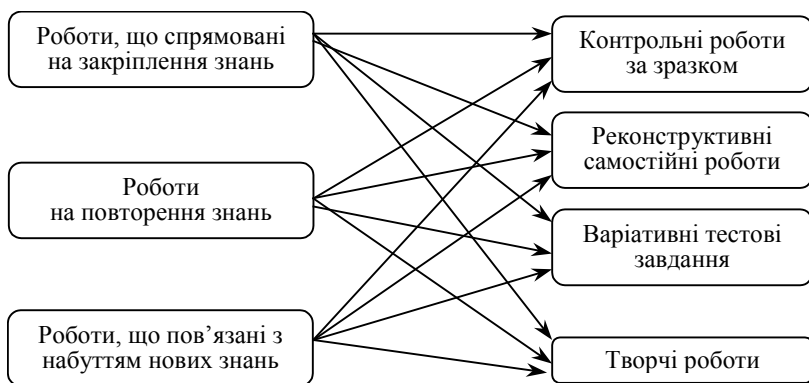

Рис. 1. Види контролю

Подібні форми контролю самостійної роботи дозволять не тільки виявити теоретичні знання студентів, але й активно розвинути в них творчу діяльність.

С. Б. Погорелов, ст. викл. кафедри
історії економічних учень та економічної історії

БАЗА ЗНАЇЬ ЯК ПРЕДМЕТ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль навчальної діяльності студентів є умовою ефективності навчального процесу. Контроль означає виявлення, встановлення та оцінювання знань, тому він складає важливу мету навчання. Елементом контролю знань є їх перевірка. Завданням перевірки знань як елементу контролю, є виявлення та встановлення знань в порівнянні з вимогами, тобто їх оцінювання. Під оцінкою розуміється система певних показників, що відображають знання. В свою чергу, виявлення, встановлення та оцінювання знань означає визначення обсягу, рівня та якості засвоєння навчального матеріалу.

Знання самі по собі ніколи не існують. Їх наявність визначається вміннями здійснювати цілеспрямовані дії. Навіть не буде перебільшенням, якщо сказати: тільки вмінням щось робити або зробити доводиться наявність знань. Таким чином, оволодіння певним обсягом провідних теоретичних знань передусь формуванню певних цілеспрямованих дій.

Обсяг знань визначається переліком провідних понять, ідей, теорій, законів, що лежать в основі даної науки або теми. Обсяги знань характеризуються їх повнотою. Оволодіння певним обсягом знань є важливим показником їх засвоєння.

Але накопичення знань обов'язково передбачає їх застосування. Оскільки знання багатомірні, поліструктурні, динамічні, переходять від рівня до рівня, вони характеризуються не тільки обсягом, повнотою, але і рівнем засвоєння, що визначає характер застосування тим, хто навчається, засвоєних знань.

Отже, перетворення навчальної інформації в знання відбувається за певними рівнями. Засвоєння знань на певному рівні визначається через ті вміння виконувати певні дії, що визначають характер їх застосування. Тобто, рівень засвоєння знань визначається переліком вмінь, які виявляють поверховий або більш глибокий рівень засвоєння через вміння щось робити, через виконання дій, яке можливо визначити такими дієсловами як ідентифікувати, репродукувати, використовувати, трансформувати. Причому кожний рівень засвоєння характеризується відповідними лише йому вміннями, які визначаються відповідними дієсловами. Наприклад, засвоєння на ідентифікаційному рівні характеризується вмінням ро-